

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2Tos/70/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121011502
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Antala
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3121011502.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Antalu a sudcov JUDr. Jozefa Janíka a JUDr. Michala Eliaša v trestnej veci odsúdeného G. Y., nar. XX.XX.XXXX v P. A., trvale bytom X. M. XXXX/XX, E., t. č. v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, o sťažnosti prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 17. marca 2022, sp. zn. 6PP/370/2021, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 09. júna 2022 v Trenčíne takto

rozhodol:

I. Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku sa napadnuté uznesenie **z r u š u j e** v celom rozsahu.

II. Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku s použitím § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2 Trestného zákona sa žiadosť G. Y., nar. XX.XX.XXXX v P. A., trvale bytom E., 1. M. XXXX/XX, t. č. v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, o podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Revúca, sp. zn. 2T/17/2021 zo dňa 17.05.2021, **z a m i e t a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd rozhodol tak, že podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona a § 415 ods. 1 Trestného poriadku odsúdeného G. Y., podmienkovo prepustil z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Revúca, sp. zn. 2T/18/2018 zo dňa 28.03.2018 v spojení s uznesením Okresného súdu Revúca, sp. zn. 2T/18/2018 zo dňa 11.11.2020, trestným rozkazom Okresného súdu Revúca, sp. zn. 2T/39/2019 zo dňa 29.05.2019, v spojení s uznesením Okresného súdu Revúca sp. zn. 2T/39/2019 zo dňa 11.11.2020 a rozsudkom Okresného súdu Revúca, sp. zn. 2T/17/2021 zo dňa 17.05.2021. Zároveň odsúdenému podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona určil skúšobnú dobu v trvaní 1 (jeden) rok.

Okresný súd svoje stanovisko odôvodnil tým, že u odsúdeného boli splnené všetky podmienky podmienkového prepustenia v zmysle ustanovenia § 66 ods. 1 Trestného zákona.

Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, je pravdou, že odsúdený už vykonal potrebnú pomernú časť z výmery postupne uložených trestov odňatia slobody.

Čo sa týka druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, že počas doterajšieho výkonu trestu preukazuje svoje polepšenie, a to schopnosťou viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu, vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody, tak v danom prípade sa táto podmienka tiež javila ako splnená.

Z hodnotenia ústavu síce vyplýva, že program zaobchádzania má odsúdený plniť iba čiastočne v bodoch edukácia a aktivity vo voľnom čase, z dôvodu nekritického postoja k trestnej činnosti a pre pasívny prístup v zapájaní sa do aktivít z ponuky kultúrno-osvetovej činnosti, avšak body zaraďovanie do práce a vzťahy s vonkajším prostredím odsúdený plní. Navyše odsúdený na verejnom zasadnutí svoje skutky oľutoval, pričom z hodnotenia ústavu nevyplývajú žiadne porušenia ústavného poriadku

odsúdeným. Adaptácia na podmienky výkonu trestu prebehla bez problémov. Správanie a vystupovanie odsúdeného je na požadovanej úrovni, príkazy a nariadenia personálu plní. V kolektíve odsúdených je tichý a nevýrazný. Konfliktné situácie s inými odsúdenými sa nevyskytli. Interné predpisy rešpektuje, ich porušenie nebolo zaznamenané. Poriadok v osobných veciach a ustrojenosť udržiava podľa určených vzorov. Pracovne je zaradený na pracovisku v ústave s dohľadom, kde si počas zaúčania sa na technológiu práce vytvoril potrebné pracovné návyky, ktoré naďalej rozvíja. Povinnosti vyplývajúce z pracovného zaradenia plní. Pracovnú disciplínu má na požadovanej úrovni. Správanie na pracovisku je slušné a nekonfliktné. V rámci činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného vykonáva čistiace a upratovacie práce v rámci sektora a v jedálni pre odsúdených.

Splnená bola aj tretia z citovaných podmienok, t. j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode a neexistencia príliš veľkého rizika jeho recidívy.

Pri vyhodnocovaní tejto podmienky súd prihliadol na správanie sa odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody, najmä skutočnosť, že správanie a vystupovanie odsúdeného bolo podľa hodnotenia ústavu na požadovanej úrovni, pričom príkazy a nariadenia personálu plnil.

Súd taktiež zohľadnil skutočnosť, že podľa hodnotenia si odsúdený vytvoril potrebné pracovné návyky, ktoré naďalej rozvíja a skutočnosť, že odsúdený má rodinné sociálne zázemie, pričom vzťahy s uvedenými sa javia podľa hodnotenia ako kladné.

V neposlednom tade súd zohľadňoval skutočnosť, že odsúdený je vo výkone trestu odňatia slobody po prvý krát.

Vyhodnotením všetkých vyššie uvedených skutočností jednotlivo ako aj vo svojom súhrne, najmä správania sa odsúdeného počas aktuálneho výkonu trestu odňatia slobody, skutočnosti, že je vo výkone trestu odňatia slobody po prvý krát a verbalizuje záujem pracovať, žiť riadnym životom a nedopúšťať sa v budúcnosti trestnej činnosti, pričom svoje činy oľutoval, dospel súd k záveru, že u odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody došlo k náprave a je možné od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a teda, že u odsúdeného je splnená aj tretia materiálna podmienka na podmiennečné prepustenie.

Proti uzneseniu okresného súdu v zákonnej lehote podal sťažnosť prokurátor okresnej prokuratúry (č.l. 29 spisu), ktorú do konania sťažnostného súdu bližšie písomne odôvodnil (č.l. 48 spisu).

V písomnej sťažnosti uviedol, že dôvodom sťažnosti je najmä absencia materiálnej podmienky pre podmiennečné prepustenie. Z hodnotenia riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Dubnica nad Váhom vyplýva, že odsúdený má k spáchanej trestnej činnosti nekritický postoj. Resocializačná prognóza je u neho hodnotená ako menej priaznivá na základe stredného rizika sociálneho zlyhania, nakoľko sa opakovane dopúšťa identickej trestnej činnosti, pričom v minulosti už bol vo výkone trestu práve pre prečin krádeže. Prokurátor je toho názoru, že u odsúdeného nie je možné dôvodne predpokladať, že v budúcnosti povedie riadny život, a preto pre jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nie sú splnené zákonné predpoklady. Navrhol, aby Krajský súd v Trenčíne napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil.

Krajský súd v Trenčíne ako nadriadený orgán na podklade včas a riadne podanej sťažnosti, podľa § 192 ods. 1 písm. a) a b) Trestného poriadku preskúmal správnosť výrokovej časti napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo a zistil, že sťažnosť prokurátora je dôvodná.

Na to, aby mohol byť odsúdený podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody je v zmysle § 66 ods. 1 Trestného zákona nevyhnutné, aby okrem formálnej podmienky, spočívajúcej vo vykonaní zákonom určenej dĺžky trestu, súčasne splnil aj dve materiálne podmienky, ktoré spočívajú v tom, že svojim správaním vo výkone trestu preukázal polepšenie a zároveň možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Okresný súd správne zistil, že odsúdený splnil formálnu podmienku na podmiennečné prepustenie z VTOS dňa 06.12.2021.

Avšak sťažnostný súd na rozdiel od okresného súdu dospel k jednoznačnému záveru o nesplnení prvej ani druhej materiálnej podmienky. Súd musí hodnotiť prvú materiálnu podmienku komplexne, tzn. počas celého výkonu trestu. I keď samotné správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody je dôležitým ukazovateľom o prevýchove odsúdeného, na ktorý treba prihliadať pri vyhodnocovaní záveru o splnení prvej materiálnej podmienky, je potrebné dodať, že kritérium "dobrého správania" nie je jediným a ani najpodstatnejším vo vzťahu k podmiennečnému prepusteniu. Krajský súd poukazuje najmä na skutočnosť, že odsúdený nebol doposiaľ ani jedenkrát disciplinárne odmenený, pričom vzhľadom na výšku trestu aký mu bol uložený, možno konštatovať, že mal oveľa viac možností preukázať polepšenie, ktoré by bolo deklarované určitým počtom disciplinárnych odmien. Ďalej sťažnostný súd uvádza, že z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS možno zistiť, že správanie odsúdeného počas výkonu trestu bolo na požadovanej úrovni. Počas tejto doby nebol disciplinárne odmenený ani disciplinárne potrestaný. Sťažnostný súd k tejto podmienke záverom konštatuje, že odsúdený sa len formálne prispôbil podmienkam výkonu trestu odňatia slobody, avšak jeho správanie nepreukazuje polepšenie (ani jedna disciplinárna odmena), v takej miere, ktorú by bolo možné zohľadniť pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení.

Okresný súd však podľa názoru sťažnostného súdu nesprávne vyhodnotil aj splnenie druhej materiálnej podmienky, pretože trestná minulosť odsúdeného odôvodňuje obavu, že v prípade podmiennečného prepustenia nebude viesť riadny život a opätovne sa dopustí trestnej činnosti. Takisto nemožno opomenúť v zmysle 66 ods. 2 Trestného zákona povahu páchanej trestnej činnosti (4 prečiny) zo strany odsúdeného. Konkrétne odsúdený G. Y. vykonáva tresty odňatia slobody postupne mu uložené a nariadené trestným rozkazom Okresného súdu Revúca, sp. zn. 2T/18/2018 zo dňa 28.03.2018 v spojení s uznesením Okresného súdu Revúca, sp. zn. 2T/18/2018 zo dňa 11.11.2020 o neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia, vo výmere 2 (dva) mesiace, pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f) Trestného zákona, trestným rozkazom Okresného súdu Revúca, sp. zn. 2T/39/2019 zo dňa 29.05.2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Revúca, sp. zn. 2T/39/2019 zo dňa 11.11.2020 o premene zvyšku trestu povinnej práce na trest odňatia slobody, vo výmere 78 (sedemdesiatosem) dní, pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. b) Trestného zákona, spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a rozsudkom Okresného súdu Revúca, sp. zn. 2T/17/2021 zo dňa 17.05.2021, vo výmere 16 (šestnásť) mesiacov, v bode 1/ pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g), ods. 2 písm. b) Trestného zákona a v bode 2/ pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Pre uvedené prečiny vykonáva odsúdený momentálne nepodmiennečný trest odňatia slobody s tým, že celková dĺžka tohto trestu predstavuje 18 (osemnásť) mesiacov a 78 (sedemdesiatosem) dní, pričom táto prevažne majetková trestná činnosť (tri prečiny) tvorila opakovane zdroj jeho obživy. Sťažnostný súd je preto toho názoru, že skúsenosť s jeho predchádzajúcim spôsobom života, recidíva spočívajúca v páchaní druhovo rovnakej trestnej činnosti, ako aj skutočnosť, že odsúdený má neukončený druhý stupeň základnej školy, pričom pred výkonom trestu bol nezamestnaný, nesvedčí v prospech novej prognózy, že by v prípade prepustenia na slobodu viedol riadny život. Pri posudzovaní druhej materiálnej podmienky prihliadol sťažnostný súd v prvom rade na odpis registra trestov odsúdeného a v tomto smere posudzoval osobu odsúdeného, jeho postoj k spoločenským normám a jeho sklony k páchaniu trestnej činnosti a v neposlednom rade i charakter a závažnosť spáchanej trestnej činnosti.

Krajský súd záverom dodáva, že zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie bol odsúdený automaticky podmiennečne prepustený po splnení formálnej podmienky bez zreteľa na účel samotného trestu, ktorým je v zmysle § 34 ods. 1 Trestného zákona ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov spočívajúca v tom, že páchatelovi sa trestom odňatia slobody zabraňuje v páchaní ďalšej trestnej činnosti a zároveň sa vytvárajú podmienky na jeho prevýchovu k tomu, aby viedol riadny život za súčasného odradenia iných od páchania trestných činov. Najpodstatnejšia je potom v konečnom dôsledku úvaha súdu o dôvodnosti predpokladu, že odsúdený povedie v budúcnosti na slobode riadny život (život v súlade s právnymi, etickými a morálnymi normami spoločnosti) s minimalizáciou rizika recidívy. Krajský súd v tomto zároveň poukazuje na skutočnosť, že odsúdený je absolútne nekritický k spáchanej trestnej činnosti, svoje konanie len bagatelizuje, čo v podstate znamená, že doterajší výkon trestu stále nemal prevýchovný účinok na odsúdeného, nakoľko si stále plne neuvedomuje následky svojho protiprávneho konania.

Je potrebné zdôrazniť, že právo, aby bolo vyhovené žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie neexistuje, pričom posúdenie splnenia zákonných podmienok podmiennečného prepustenia je čisto

vecou úvahy súdu. Skutočnosť, či od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, súd skúma a objasňuje oproti prvej materiálnej podmienke komplexnejšie. Pri vyhodnotení druhej materiálnej podmienky posudzuje súd všetky okolnosti, ktoré súvisia s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám a pravidlám, povahu a charakter spáchanej trestnej činnosti a taktiež prostredie, v ktorom žil pred spáchaním trestnej činnosti.

Na základe uvedeného sa preto sťažnostný súd nestotožnil s argumentáciou okresného súdu, podľa ktorého odsúdený splnil všetky zákonom stanovené podmienky pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. S prihliadnutím na ochranu spoločnosti pred páchatelmi trestnej činnosti, potom sťažnostný súd zamietol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Pretože na základe spisového materiálu krajský súd zistil dôvod na postup podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu v celom rozsahom a vo veci rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.